

ΟΔΗΓΟΣ

Ποια είναι τα δικαιώματα ενός Ατόμου Με Αναπηρία

(με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω)

Πολλά άτομα που πάσχουν από χρόνιες ή και σπάνιες παθήσεις αναρωτιούνται αν λόγω της πάθησής τους μπορούν να έχουν κάποιες διευκολύνσεις. Σήμερα, το ελληνικό κράτος, στο πλαίσιο της Κοινωνικής Προστασίας των Ατόμων με Αναπηρία, έχει θεσπίσει ένα σύνολο νομοθετημάτων και κανονιστικών ρυθμίσεων με σκοπό την ανακούφιση των ομάδων του πληθυσμού που πάσχουν από κάποια σοβαρή και ανίατη ασθένεια.

Οι τομείς στους οποίους το κράτος παρέχει διευκολύνσεις είναι:

1. Εκπαίδευση
2. Εργασία και η Απασχόληση
3. Υγεία, Κοινωνική Πρόνοια και Ασφάλιση
4. Μεταφορές και Επικοινωνίες

Παρακάτω παρατίθενται τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσετε ανάλογα με το τι επιδιώκετε.

Ποια είναι τα πιο κοινά δικαιώματα

Πρώτα από όλα θα πρέπει να γνωρίζετε ποιο δικαίωμα θέλετε να αποκτήσετε και ανάλογα με αυτό να προχωρήσετε.

Τα κύρια δικαιώματα είναι τα ακόλουθα:

1. Απόκτηση **Δωρεάν Δελτίου Μετακίνησης ΑΜΕΑ** (που σας δίνει τη δυνατότητα –εφόσον το εισόδημά σας δεν ξεπερνά το ποσό που ορίζεται με εγκύκλιο κάθε χρόνο- να μετακινηθείτε δωρεάν με όλα τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς της Αθήνας και να έχετε έκπτωση 50% σε όλα τα ΚΤΕΛ της Ελλάδας καθώς και όλα τα δρομολόγια του ΟΣΕ).
2. **Επίδομα από την Πρόνοια** (το οποίο δίνεται αν δεν εργάζεστε και αν έχετε εισοδήματα που δεν ξεπερνούν το ποσό που ορίζεται ανά διαστήματα από το αρμόδιο υπουργείο).
3. Δωρεάν **Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή Κάλυψη από την Πρόνοια** (η οποία παρέχεται αν δεν εργάζεστε, αν έχετε εισοδήματα που δεν ξεπερνούν το ποσό που ορίζεται ανά διαστήματα από τον αρμόδιο υπουργείο και δεν καλύπτεστε από κάποιον άλλο Ασφαλιστικό Φορέα – π.χ. ΙΚΑ, ΟΑΕΕ κλπ).
4. **Αναπηρική Σύνταξη** (η οποία παρέχεται εφόσον έχετε συμπληρώσει ένα συγκεκριμένο αριθμό ενσήμων στον Ασφαλιστικό σας Φορέα).
5. **Παράταση της Ιατροφαρμακευτικής και Νοσοκομειακής Κάλυψης** από το Ασφαλιστικό σας Ταμείο (σε περίπτωση που λήγει η ισχύς της).
6. **Συμμετοχή σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ** για θέσεις στο Δημόσιο Τομέα που αφορούν ΑΜΕΑ.
7. Συμμετοχή σε **επιδοτούμενα προγράμματα επιμόρφωσης του ΟΑΕΔ για ΑΜΕΑ**.
8. Εύρεση **επιδοτούμενης εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα μέσω ΟΑΕΔ για ΑΜΕΑ**.
9. **Απαλλαγή από την υποχρέωση Στράτευσης (Ι5)** ύστερα από αίτηση στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο.
10. **Είσοδος στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής στις Γενικές Εξετάσεις .**

Πώς ξεκινάω

Για την κατοχύρωση οποιουδήποτε από τα παραπάνω δικαιώματα βασική προϋπόθεση είναι να χαρακτηριστείτε ως Άτομο Με Αναπηρία (ΑΜΕΑ) και ως εκ τούτου να σας αποδοθεί συγκεκριμένο ποσοστό αναπηρίας. Πολλές φορές οι άνθρωποι πιστεύουν ότι ΑΜΕΑ είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικά αμαξίδια ή που είναι τυφλά ή που είναι κωφά ή που έχουν νοητική στέρωση. Η πραγματική έννοια της αναπηρίας περιλαμβάνει πάρα πολλούς ανθρώπους που έχουν κάποια ασθένεια που ενώ δεν είναι προφανής παρ' όλα αυτά καθιστά τα άτομα αυτά ανίκανα να λειτουργήσουν φυσιολογικά.

Εφόσον λοιπόν έχετε αποφασίσει ποιο/ποια δικαίωμα/τα θέλετε να αποκτήσετε ακολουθείτε τα παρακάτω βήματα:

Δικαιώματα:

1. Απόκτηση Δωρεάν Δελτίου Μετακίνησης ΑΜΕΑ
2. Επίδομα από την Πρόνοια.
3. Δωρεάν Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή Κάλυψη από την Πρόνοια.

Ποιος δίνει το Ποσοστό Αναπηρίας ;

Η Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α) που υπάγεται στη Διεύθυνση Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας της Διοίκησης ΙΚΑ.ΕΤΑΜ. (<http://www.ika.gr/gr/infopages/kepa/home.cfm>)

Ποιο είναι το ποσοστό αναπηρίας που μου κατοχυρώνει το δικαίωμά μου ;

Πρέπει να σας δοθεί ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω.

Το ποσοστό αναπηρίας που θα πάρω ισχύει για πάντα ;

Όχι. Η γνωμάτευση που θα σας δοθεί με το ποσοστό αναπηρίας μπορεί να έχει διάρκεια από μερικούς μήνες μέχρι και επ' αόριστον. Όταν πλησιάζει η λήξη του χρόνου ισχύος της γνωμάτευσης πρέπει να εξεταστείτε εκ νέου από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή.

Θα μου δώσουν ποσοστό αναπηρίας πάνω από 67% ;

Το ποσοστό προσδιορίζεται για κάθε εξεταζόμενο ξεχωριστά κατά την κρίση της Επιτροπής που λαμβάνει υπόψη τις παραμέτρους της εκάστοτε περίπτωσης (π.χ. αν ο πάσχων έχει έξαρση ή ύφεση, πόσα χρόνια έχει τη νόσο, τι φάρμακα παίρνει, αν έχει κάνει χειρουργικές επεμβάσεις κλπ). Για να ενημερωθείτε σχετικά με τα ποσοστά αναπηρίας που αντιστοιχούν στην πάθηση σας ανατρέξτε στον ακόλουθο σύνδεσμο που αφορά τον

Κανονισμό Εκτίμησης Βαθμού Αναπηρίας (Κ.Ε.Β.Α):

http://www.ika.gr/gr/infopages/kepa/FEK_1506_B_4-5-2012.pdf

Τι κάνω αν κρίνω ότι δικαιούμαι το 67% και άνω αλλά η Επιτροπή δεν μου το δίνει ;

Έχετε το δικαίωμα να υποβάλλεται ένσταση κατά της απόφασης της Επιτροπής και να περάσετε από τη Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της Γνωμάτευσης Πιστοποίησης Αναπηρίας καταθέτοντας παράβολο 46.14 ευρώ.. Σε περίπτωση που και η Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή δεν σας δώσει ποσοστό πάνω από το 67% δεν έχετε δικαίωμα να εξεταστείτε από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή για ένα εξάμηνο μετά την έκδοση της απόφασης της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής. Μετά την πάροδο του εξαμήνου μπορείτε να υποβάλετε νέο αίτημα προς την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή.

Ποια είναι τα βήματα για να εξεταστώ από την αρμόδια Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή

Βήμα 1ο

Πρέπει να πάρετε επίσημη βεβαίωση/γνωμάτευση από τον αρμόδιο γιατρό που σας παρακολουθεί η οποία θα είναι θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής του. Αντίγραφο γνωμάτευσης σε καμία περίπτωση δε θα γίνεται δεκτό. Τα ακριβή στοιχεία του παραπέμποντος ιατρού δηλαδή ονοματεπώνυμο ΑΜ ΤΣΑΥ, Α.Μ.Κ.Α., Ιατρικός Σύλλογος, Ειδικότητα, Φορέας εργασίας ιατρού (ιδιώτης, Ε.Σ.Υ, ΙΚΑ, ΕΟΠΥΥ), τηλέφωνο, FAX, E-MAIL, θα αναφέρονται αναλυτικά στο τέλος της ιατρικής έκθεσης. Στην ανωτέρω γνωμάτευση θα εμπεριέχονται όλες οι παθήσεις για τις οποίες πρέπει να εξεταστεί ο αιτών από την Υγειονομική Επιτροπή. Επίσης θα πρέπει να αναφέρεται η φαρμακευτική ή άλλη αγωγή στην οποία τυχόν υποβάλλεται ο ασθενής. Οι παθήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται και να τεκμηριώνονται από ιατρικές εξετάσεις, ακτινογραφίες με τα πορίσματά τους, αξονικές τομογραφίες, MRI, βιοψίες, ΗΜΓ, triplex, ΗΚΓ, κλπ. Αντίγραφα ιατρικών εξετάσεων ή παλαιότερης χρονολογίας εργαστηριακές εξετάσεις των οποίων τα στοιχεία κρίνεται πως θα συμβάλλουν στην ορθή κρίση της επιτροπής,(π.χ. βιοψίες) γίνονται επίσης δεκτά. Στα πιο πολλά νοσοκομεία η βεβαίωση δίνεται κατόπιν αίτησης και εφόσον έχετε κανονίσει ραντεβού στα εξωτερικά ιατρεία με τον θεράποντα γιατρό σας.

Βήμα 2ο

Απευθυνθείτε σε μια από τις 54 Γραμματείες ΚΕ.Π.Α:

(http://www.ika.gr/gr/infopages/kepa/internet_kepa_grammateies7.xls) της επιλογής σας και υποβάλλεται Αίτηση Αξιολόγησης: (http://www.ika.gr/gr/infopages/kepa/aitisi_09072012.doc)με όλα απαιτούμενα δικαιολογητικά : (http://www.ika.gr/gr/infopages/kepa/kepa_odigies.doc)

Στην αίτηση που θα υποβάλετε ΠΡΕΠΕΙ να δηλώσετε για ποιο λόγο ζητάτε να εξεταστείτε από την Επιτροπή. Συγκεκριμένα πρέπει να αναφέρετε ποιο από τα δικαιώματα θέλετε να ασκήσετε εφόσον σας αποδοθεί το ποσοστό αναπηρίας που απαιτείται.

Βήμα 4ο

Την ημέρα που έχει οριστεί για να εξεταστείτε από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή πάρτε μαζί σας την Αστυνομική σας ταυτότητα και το βιβλιάριο υγείας σας. Όταν ολοκληρωθεί η εξέταση ένα από τα μέλη της Επιτροπής θα σας πει τότε θα παραλάβετε την απόφαση της Επιτροπής.

Βήμα 5ο

Αφού παραλάβετε τη γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής και εφόσον σας έχει αποδοθεί ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω μπορείτε να προχωρήσετε στις διαδικασίες που απαιτούνται για την εφαρμογή των δικαιώματων 1 έως και 4.

Πώς εφαρμόζονται τα δικαιώματα 1 έως και 4

Κάθε χρόνο το Δελτίο Μετακίνησης ΑΜΕΑ δίνεται στους δικαιούχους από τις Δ/νσεις Πρόνοιας των Νομαρχιών (ή σε κάποιες περιπτώσεις και από τα ΚΕΠ). Απευθυνθείτε σε αυτά για να σας πουν πότε γίνεται η διανομή και τι άλλα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομίσετε (εκτός της γνωμάτευσης του ποσοστού αναπηρίας) ώστε να το πάρετε. Πρέπει να έχετε υπόψη σας πως αν το ετήσιο εισόδημά σας ξεπερνά το όριο που τίθεται κάθε έτος από το αρμόδιο υπουργείο ΔΕΝ δικαιούστε το Δελτίο Μετακίνησης ΑΜΕΑ.

Δωρεάν Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή Κάλυψη

Απευθυνθείτε στο Δ/σμη Πρόνοιας όπου διαμένετε και ρωτήστε ποια είναι η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσετε για να πάρετε το Προνοιακό Επίδομα και να έχετε δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δεδομένου ότι σας έχει αποδοθεί ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω. Πρέπει να έχετε υπόψη σας πως αν καλύπτεστε ιατροφαρμακευτικά από κάποιο Ασφαλιστικό Φορέα και το εισόδημά σας ξεπερνά το όριο που τίθεται κάθε έτος από το αρμόδιο υπουργείο ΔΕΝ δικαιούστε κανένα από τα παραπάνω.

Προσκομίστε ένα ακριβές φωτοαντίγραφο της γνωμάτευσης του ποσοστού αναπηρίας σας στη ΔΟΥ που υπάγεστε όταν έρθει η ώρα για να καταθέσετε τη φορολογική σας δήλωση. Το βιβλιαράκι οδηγιών που θα βρείτε στο φάκελο που θα σας αποσταλεί με τις δηλώσεις της εφορίας εξηγεί πού ακριβώς πρέπει να δηλώσετε την αναπηρία σας ώστε να σας γίνει η έκπτωση των 2.400 € από το εισόδημά σας. Η συγκεκριμένη απαλλαγή αφορά και γονείς που έχουν ως προστατευόμενο μέλος τους παιδιά που του έχει αποδοθεί ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

Δικαίωμα: 5. Αναπηρική Σύνταξη

Ποιος δίνει το Ποσοστό Αναπηρίας

Η Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α) που υπάγεται στη Διεύθυνση Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας της Διοίκησης ΙΚΑ.ΕΤΑΜ. (<http://www.ika.gr/gr/infopages/kepa/home.cfm>)

Ποιο είναι το ποσοστό αναπηρίας που μου κατοχυρώνει το δικαίωμά μου

Το ποσοστό αναπηρίας για την κατοχύρωση δικαιώματος σύνταξης αναπηρίας εξαρτάται από τον ασφαλιστικό οργανισμό στον οποίο είστε ασφαλισμένοι καθώς και από τα χρόνια που είστε ασφαλισμένοι σε αυτόν. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στα γραφεία του ασφαλιστικού σας τομέα ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του. Για το ΙΚΑ η ιστοσελίδα είναι www.ika.gr, για τον ΟΑΕΕ είναι www.oaee.gr και για το ΝΑΤ είναι www.nat.gr.

Το ποσοστό αναπηρίας που θα πάρω ισχύει για πάντα

Όχι. Η γνωμάτευση που θα σας δοθεί με το ποσοστό αναπηρίας μπορεί να έχει διάρκεια από μερικούς μήνες μέχρι και επ' αόριστον. Όταν πλησιάζει η λήξη του χρόνου ισχύος της γνωμάτευσης πρέπει να εξεταστείτε εκ νέου από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή.

Θα μου δώσουν το ποσοστό αναπηρίας που απαιτείται

Το ποσοστό προσδιορίζεται για κάθε εξεταζόμενο ξεχωριστά κατά την κρίση της Επιτροπής που λαμβάνει υπόψη τις παραμέτρους της εκάστοτε περίπτωσης (π.χ. αν ο πάσχων έχει έξαρση ή ύφεση, πόσα χρόνια έχει τη νόσο, τι φάρμακα παίρνει, αν έχει κάνει χειρουργικές επεμβάσεις κλπ). Για να ενημερωθείτε σχετικά με τα ποσοστά αναπηρίας που αντιστοιχούν στην πάθηση σας ανατρέξτε στον ακόλουθο σύνδεσμο που αφορά τον

Κανονισμό Εκτίμησης Βαθμού Αναπηρίας (Κ.Ε.Β.Α):

http://www.ika.gr/gr/infopages/kepa/FEK_1506_B_4-5-2012.pdf

Τι κάνω αν κρίνω ότι η Επιτροπή δεν μου το έδωσε το σωστό ποσοστό αναπηρίας

Έχετε το δικαίωμα να υποβάλετε ένσταση κατά της απόφασης της Επιτροπής και να περάσετε από τη Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή σε νέο χρόνο που θα οριστεί. Σε περίπτωση που και η Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή δεν σας δώσει και πάλι το ποσοστό που απαιτείται για έκδοση σύνταξης αναπηρίας δεν έχετε δικαίωμα να εξεταστείτε από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή για ένα εξάμηνο μετά την έκδοση της απόφασης της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής. Μετά την πάροδο του εξαμήνου μπορείτε να υποβάλετε νέο αίτημα προς την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή.

Ποια είναι τα βήματα για να εξεταστώ από την αρμόδια Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή

Η διαδικασία είναι παρόμοια με αυτήν για τα δικαιώματα 1 έως και 4. Για να πληροφορηθείτε ακριβώς τη διαδικασία, ποια δικαιολογητικά θα πρέπει να καταθέσετε και πού, απευθυνθείτε στα γραφεία του Ασφαλιστικού σας Φορέα ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του. Για το ΙΚΑ η ιστοσελίδα είναι www.ika.gr, για τον ΟΑΕΕ www.oaee.gr είναι και για το NAT είναι www.nat.gr

Δικαίωμα: 6. Παράταση της Ιατροφαρμακευτικής και Νοσοκομειακής Κάλυψης από το Ασφαλιστικό σας Ταμείο

Η ύπαρξη χρόνιας πάθησης που συνεπάγεται στη συνεχή χρήση φαρμάκων σας δίνει το δικαίωμα να παρατείνετε την ιατροφαρμακευτική σας περίθαλψη από τον Ασφαλιστικό Οργανισμό στον οποίο υπάγεστε ακόμα και αν λήξει η περίοδος κάλυψής σας. Για να πληροφορηθείτε ακριβώς τη διαδικασία, ποια δικαιολογητικά θα πρέπει να καταθέσετε και πού, απευθυνθείτε στα γραφεία του Ασφαλιστικού σας Φορέα ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του. Για το ΙΚΑ η ιστοσελίδα είναι www.ika.gr, για τον ΟΑΕΕ είναι www.oaee.gr και για το NAT είναι www.nat.gr

Δικαιώματα: 7. Συμμετοχή σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ για θέσεις στο Δημόσιο Τομέα που αφορούν ΑΜΕΑ.

Για να μπορείτε να ασκήσετε τα παραπάνω δικαιώματα πρέπει να έχετε ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω που να σας έχει αποδοθεί από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του ΚΕ.ΠΑ. (δείτε Δικαίωμα 5). Εφόσον, σας απονεμηθεί το συγκεκριμένο ποσοστό και με την προϋπόθεση να είστε άνεργος πρέπει να εγγραφείτε στα Μητρώα Ανέργων ΑΜΕΑ του ΟΑΕΔ της περιοχής σας. Μετά την εγγραφή σας ως άνεργος ΑΜΕΑ μπορείτε να ασκήσετε τα δικαιώματα 7, 8 και 9 ανάλογα με την προσωπική σας προτίμηση. Το γραφείο του ΟΑΕΔ της περιοχής σας μπορεί να σας δώσει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεστε για να αξιοποιήσετε τις υπηρεσίες του. (www.oaed.gr)

Δικαίωμα: 10. Απαλλαγή από την υποχρέωση Στράτευσης (Ι5) ύστερα από αίτηση στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο.

Ποιος αποφαινεται για σωματική ικανότητα των στρατευσίμων

Οι Υγειονομικές Επιτροπές και τα Ειδικά Στρατολογικά Συμβούλια των Ενόπλων Δυνάμεων αποφασίζουν για τη σωματική ικανότητα των στρατευσίμων.

Ποια είναι τα βήματα για να εξεταστώ από την αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή των Ενόπλων Δυνάμεων

Όταν πρέπει να παρουσιαστείτε στο Γραφείο Στρατολογίας που υπάγεστε θα πρέπει μαζί με τα έγγραφα που θα προσκομίσετε να καταθέσετε και γνωμάτευση από τον θεράποντα γαστρεντερολόγο σας στην οποία θα αναφέρεται το ιατρικό ιστορικό σας. Το Γραφείο Στρατολογίας θα φροντίσει για την εξέτασή σας από αρμόδια

Υγειονομική Επιτροπή και θα σας ενημερώσει για την ημερομηνία και τον τόπο που θα λάβει χώρα. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο Γραφείο Στρατολογίας που υπάγεστε.

Δικαίωμα: 11. Είσοδος στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής στις Γενικές Εξετάσεις (Ισχύει για συγκεκριμένες παθήσεις).

Δείτε πιο αναλυτικά [εδώ](#)